

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 2. Inchoatur hebdomada Passionis Christi à die gloriæ, quam illi mundus attribuit, nos in seipso erudiens, talem esse ipsam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

nia cetera, quæ nouum hunc mundum spiritualem producat, operatur & patitur: hæc etenim ea est quæ ceteris pulchritudinem adfert ineffabilem. Illum contemplant in cornuculo pauperum discipulorum lauantem pedes, luce adiutus spirituali, quæ tibi significet, hęc esse Deum. Illum meditare, mortis agoniam laborantem, atque in homo sudantem, pendens quod Deus sit: capium, flagellis, coronam, spinis coronatum, crucifixum & mortuum: illum crede Deum: hæc enim lex omnia hæc pretiosa reddit, clara, gratia, meritique infiniti.

Hom. 81. in Ioan.

Attentius inhaeret illi D. Chrysof. quod D. Ioannes addit: cum iam retulisset qualiter Christus iam captus ductus fuerit in Ierusalem, primo in domum Annæ eò quod socer esset Cayphæ, qui Pontifex erat anni illius. Erat autem Cayphas, qui consilium dederat Iudæis, quia expediret unum hominem morti pro populo. Euangelista sanctissime (quærit D. Chrysof.) qua de causa dicit hoc cum iam illud dixeris non leuiter & pertransienter, sed fuscè & de puncto ad punctum declarans huius acta concilij: ubi & quam fuerint consiliarij, & qua ratione in eo præfederit Cayphas ut summus Pontifex, qualiter ex una parte atque ex altera non leuiter turbaretur circa oblatam sibi causam, & quam Pontifex hic concluderet determinationem, dicendo: Expediret vobis ut unus moreretur homo pro populo. Iam tunc omnia dixisti, quinimo nobis declarasti hoc ab illo non profuisse consilium, sed quod Spiritus S. verba illa ori illius impellerit exprimens: quia Pontifex erat. Hoc autem à semetipso non dixit, sed cum esset Pontifex, &c. Quatenus sciremus veritatem hanc adeo certam esse, ut voluerit Deus hanc etiam ipsi Christi inimici publicè fateantur. Ut demonstraret tantam esse veritatis excellentiam, ut & inimici eam prædicerent. Fecit hoc Euangelista ex mente præfati auctoris, ut doceret vos quod in quibuslibet hæreticis Dominicæ passionis articulis, Christum semper illa luce perpendere, quam tibi hodie manifestat, quod Deus sit factus homo qui patitur ex diuino consilio pro salute humani generis. Ne tota gens pereat. Quando videris illum captum, ligatum, ductum ad Annam inde ad Sacerdotum tractum concilium, coram Caypha in domo eius, deinde sputis & alapis exceptum, vultu inde strepitu magno & infami ad prætorium deductum Pilati, & inde ad Herodis palatium remissum, regressum ad atrium Pilati, tot affectum saanis, ignominis, iacturæ, alapis, flagris, spinis, clavis, & cruce suspensum: non tibi

Ioan. 18. 24. I X. Cur hæc verba reperat. D. Ioan.

sufficiat illum intueri ad lucem solis huius materialis, quæ corporis tui tantum oculos illuminat, sed spiritualis fidei, quæ mentis oculos illustrat tibi quæ manifestat, quis ille sit qui viam hanc ingreditur tormentorum & tam horrendis progreditur pœnis. Illum semper hæc luce contemplant. Ne vincturum mentem audierit per turbaturus inquit D. Chrysof. id memini quod salus orbis terrarum eius mori esse. Et autè hoc manifestè pateat, primo die lucem hanc creat, quæ sicut cantat Ecclesia, beatam illam turbam illuminat, ut distindè, clarè, & explicite eum cognoscat ut Deum Messiam, Regem & Redemptorem, ut dicendum. Hoc igitur opus per hunc diem nempe Dominicæ perpendamus, solemnem illam supplicationem quæ Christus hodie in Ierusalem receptus fuit: et eum illum Ecclesia nobis nedom verbis loquitur, sed etiam opere repræsentat illa celebri processione, quam ramos portantes & palmis, solemniter agimus licet huius processio occupatio nos attrahat ut breuiores finis (cum D. Bern.) Nece est D. Bern. ut loquamur hodie breuiter propter angustiam serm. 1. temporis. Multa quidem vobis ministras processio, in domo quam celebraturus sumus, sed eadem inquit, ne in prima, dicere plura possimus.

§. 2. Incipitur hebdomada Passiois Christi à die gloriæ, quæ illi mundus attribuit, nos in seipso erudens, talem esse ipsam.

Inchoamus igitur maiore hebdomadam maiorum mysteriorum & Sacramentorum passionis mortis, Saluatoris. Porro non congruum videtur hoc Ecclesie principium, festiuam & alacrem instituendo processionem, cantibus exultationis celebrem, gloriæ laudisque Christi eminentem. Etenim euident est, caput debere passionis & qualitatis non expedire corpori humano affingere caput equi, nec aquilæ caput leonum. Est hic dies velut huius hebdomadæ caput, ceteri verò velut corpus. Corpus hoc totum constat doloribus, afflictionibus, & ignominis: non videmus nisi milites, apparitores, funes, flagella, colaphos, spinas, clavis, & crucem: non audimus nisi conuicia, blasphemias, & horrenda opprobria: nam totus talis est qualis à sponsa describitur. Fasciculus Myrrhæ dilectus meus mihi. Quæ congrua ratione ut caput statuitur ad tantam festiuitatis, applausus, gaudij, acclamationis, laudis, mulier gloriolæ, palmarum, oliuarum,

6
I
Distin-
tionis
Christi
est
Christi
passio
Cant. 1.
13.

rum. & ramorum frondentium: indicia etenim sunt hac inuendissimæ solemnitatis: Audiamus. D. Basil. Bero. O quam dissimile est: Tolli, tolle crucifixe. Ieron. in eum: Et tenditius qui venit in nomine Domini. Ieron. in eum: Quam dissimile: Rex Israel, & non habemus Regem nisi Casarem: Quam dissimile rami vitæ: & eructat leues: & pila, &c. Non videtur vnum alteri conuenire. Verumtamen procul dubio ait D. Bernard. sapientissima Ecclia in diuini suis officiis hanc prædicationem non abicit illi, quod statim inuocabitur, nostrumque implebit auditum: Passio Domini nostri Iesu Christi: quandoquidem ipse in suis operibus hanc statim rationem festiue hodiernæ gloriæ cum tormentis, pœnis & morte quam sustinuit. Non sua causa sponsi sui spiritum pariter: & Dei sui habens Ecclesia, processionem nona quadam & mixta conuentione ad alios passio: nam passio plausum habet, passio laudum. Et inquit prima, quæ statim in superficie se manifestat quam oculis omnium obicit hominam, quantumuis vulgares sint & communis: quod Dominus voluerit in seipso nobis ostendere vitam quandam representationem multitudinis ut quæ inconstantia, gloriæ dignitas, honoris prosperitatis: lætorumque mundi succellum, quæ cuncta tabulæ durant tempore, vt adiuuere posses illis & ad latus stancere cogatus, in omnia, luctum, & lacrymas, illudque intelligas Spiritus S. Vaticinium. Extrinsecus gaudij hæc in occupat.

III. Concatenatè procedunt in hac vita cum reprobis & quæ labor, cum gloria dedecus, cum lætitia tristitia, cum honore contemptus, cum opibus neccitatis, cum salute morbus, & vnico partu in unius mundi produunt lucem sibi mutuo copulata, eo modo quod gemelli illi fratres sibi ita contrarii, vt perpetuis inter se virati sint inimicitie inuicem aduersantes Etsi & Iacob; ita conuiciti & quasi concatenari, vt licet primo produert Etsi, illi tamè ita fortiter adhaere Iacob, vt plantam pedis ita stringeret, vt antequâ vnus perfecte produisset, manifestaretur & alter. Cre- damus Scripturæ. Iam tempus partuendi adueniat, & ecce termini in vteruo eius reperiti sūt. Qui prior ingressus est, vnus erat, &c. Proinus alter egreditur plantam fratris tenet in manu. Vnico partu hi fratres effunduntur, vno anno intercurrunt, & statim post vnum apparet alter. A mane vsque ad vesperam immutabitur tempus ait Spiritus S. Et cum illo varij rerum euentus. Redundant sacre litteræ & profane hæc veritate: nam illam persua- Hiron. Baz. de Lanna. Tom. IV.

deat verbis, symbolis siue parabolis, & successibus; sunt etenim tres illæ formæ modique, quibus ex sententia D. Basilij frequenter vtiur S. Scriptura ad veritatis alicuius examina confir- mationem.

Primo verbis. Nota sunt illa quæ expretus in se & de seipso Ioh Propheta protulit. Homo natus de muliere, breui viuens tempore, & Numquam in eodem statu permanens. Nonnuc mulieris indicatur mutabilitas & infirmitas: eo quod hæc sit maxime propria mulieri. Ita Nihilitas per Prophetam Nahum irrideret vt mutabilis & infirmos, qui confestim ex vere potentibus in lasciuos impurolque degenerauerunt, sic illis: Populus eius mulieres in medio tuis. Et per Hieremum altos denotans sic ait: Denotatum est robur totius, facti sunt quasi mulieres. Ecce quale h.boat homo principium, ex qua lapis hic decifus sic lapideina, ex qua germen hoc radice pullulet, ex quo fontetius hic oritur. Homo natus de muliere. Verba hæc Natui: in hebræo ponitur Galad quod nedum significat latine natus, sed formatus, genitus, productus: quia maior pars ex qua nostrum formatur corpus, de substantia prodie matrem nostratuum. Ecce de qua sit homo materia formatus, de muliere: hinc bene sequitur quod Numquam in eodem statu permanens. Ne tibi persualeris quod aliquando constans in salute, diuitijs, gaudio, gloria & honore sit permanens: Numquam in eodem statu permanens. Modo piffio, modo adolefccens, modo vit, modo sener, modo decrepatus, modo sanus, modo languens, modo triffis, modo iu- eundus, modo rider, modo pterat.

Secundo declarat hoc Spiritus S. Symbolis siue similitudinibus: aliquando vitam nostram comparat fumo seu vapori de terra exurgenti, litudini- & in puncto mutato de modico vento euansi- centi. Dies mihi defecissimi sunt sumus: ita ce- cinit Dauid, & D. Iacobus sic scribit. Quæ est vita nostra: Vapor est ad modicum parens, & drin- cept excrescinabitur. Alias illam comparat vmbra: quæ sicut pendet à motu solis & hic numquam vel momento temporis in eodem silit lo- co: sic nec vmbra: Dies mei sicut vmbra declina- uerunt, psallit Dauid & Iam morti proximus idem repetit: Dies nostri quasi vmbra super terram, & nulla est mora. In eadem sententiam conspirat Iob. Fugit velut vmbra. Quintimo quoldam militanos inducit Spiritus S. hinc veritatis subscribentes. Vmbra transiens est tempus nostrum Sap. 2. 3. Sed magis familiaris ex D. Bern. similitudo est floris campi siue forni: quam vt omnes at- tendo.

I V. Tribus modis probatur vita mutabilitas. Iob. 14. Nabum. 1. Hier. 51. 10. Ex similitudinibus litudini- bus reru incollan- tia gon- himatur. P. 101. 4. Lac. 4. 15. P. 101. 11. 1. Paral. 29. 15. Iob. 14. 1. Sap. 2. 3. 7

Serm. in Ram. Ista 46.6. (a) Puelle in pleuro Luna. Ep. 119. Cypria. Ps. 86.9. Eccli. 18. 29. V. I. Rerum mutabili- plis con- firmatur. Barnab. 3. 16. In Ca- sol. de scripta. eccl. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

tendebimus; mandat Deus Prophetæ Isaiæ ut clamore gaudi ex altissimi montis vertice nobis hoc indicaret. Omnis terra sanum; & omnis gloria eius quasi flos agri: exsultantem esse sanum, & cecidit flos. (a) Vir potes robustus & lunæ cornibus impulsus (vt ita loquitur); tu forma vultus elegantia præstantior; cui perpetuum hoc est studium, vt omnium ad te oculos allicias, tu Iuuenis æternas ætate florida quid tibi persuades posse te corporis incolumitatem prætarum oppo- nere duritici, hoc noueris te sanum esse: Om- nis caro sanum. Quodque vestra gloria, gratia, vberitas, honor, salus, pulchritudo, valor, & æ- stinatio sit agri flosi comparanda. Quid habet hic? Dauid eleganter expellit hoc verbis illis quæ D. Hieron. Cypri. Præsbitero scribens ex- pendit. *Mane sicut herba transeat, mane floreat & ardeat, vesper decidat, indurat & ardeat.* Quam formosus ad ortum solis flosculus appa- ret! Quò gaudio demulcet inuidentes? Quæ ve- los populio rapit & mouet vt illos ad se res- clat? Porro ad vesperam quàm marcidus, flacci- dus, contritus & despectus? *Vesper decidat*: non præteruolant anni, non menses nec etiam dies. Taudem & terriò confirmant hoc euentus quos oculis videmus manibus tangimus. Quæ- nam ratio in sua persistat gloria lætæque fortu- na constantior? Qui populi perseverantem suam- tas excem- videre celsitudinem? Quot in mundo dignes fuerunt qui non in extremam tandem delapsi sunt, funeralis linteæ miseriam? Quinam robore fortes qui in terram non conuertunt? Quæ pul- chritudo breui tempore non emaciat? Extende, mouente Deo, per mundum oculos ab eius in- cunabulis. *Vbi sunt principes gentium, & qui do- minantur super bestias, que sunt super terram, qui in nubibus cæli ludunt, qui argenti in thesauris ont & aurum, in quo consolantur homines, qui in argen- tum fabricant, &c. extirminati sunt.* Nominatus ille à doctrina Philo & testimo- nio D. Hieronym. ac D. Aug. celebris, ita statum edidit cui præscripsit: *Quid Deus sit immutabi- lis in cuius epilogo probate conatur hominis in- stabilitatem, ex inductione nationum quas mun- dus vidit, à quo tempore Deus illum creauit. Hanc quidam supponens quòd mundus mare sit de quo cecinit Dauid: *Hoc mare magnum & fla- tuum manibus, &c.* Quid est in rerum natura mari mutabilis: tantum etenim mutatur quan- tum ipse ventus, quandoquidem vnicus illius status in hanc illud & alteram partem deflectat. Ad illius alterationem & status vnus in alte-*

tum mutationem; exercitus non requiruntur Angelorum sed nec hominum: non multa tor- menta bellica, non machinæ, non cunctili, non solinæ, sufficit venti flatus quem vides ex hac parte flido aquas pelagi commouentem, vt glo- meratim ad hanc maris oram confluant illam- que operiant, parte contraria sicca remanente: & confestim alius exurgit ventus atque ex illa sufflat parte aquasque, rariet ex illo litore in quo abundabant, vt alius litus operiant, priore- secco remanente. Hoc in mundo quotidiano- vtu videmus, cuius aquæ diuitiarum, digni- tatum, prosperitatis, gloriæ, sanitatis, & gaudij magis fluida sunt, quàm ipse maris vin- de: vnus etenim ventus illas hac & alius illac in diuersa reicit. Babylonij siue Chaldæi primò exorti sunt monarchiam: nam flantibus Principum ventis, per illos intravit quidquid orbis possedit opum, maiestatis, imperij, triumphij, & gloriæ: cum- que iam venio nauigarent prosperitatis, & ma- xima fulgerent potestate nobilissimi, alius surre- xit ventus, illique prostratis, caput suum ex- tulit Medorum, Persarumque Monarchia. Re- surgit alius ventus & hanc illis auferit; imperio- hos & Dominio primas transferitque ad Cir- cios. Cum autem illi fortunâ videntur secundâ, ecce ventus alius aquas Romano adiecit impe- rio. Quot fluxus & refluxus ita communes & pro- tentes in mari notamus quibus in mundo non miramur insolentiores? Quæ angustia & defe- ctus magis cogniti, quam illi quos quotidiana nobis præbet experientia? Libet ipsam audire Philonem. *Florus Gratia, sed Mactæones ablu- lerant ei potentiam: postea Mactæonia omnino in- terit. Inlyta fuit Perfarum felicitas, sed vno die- ram ingenij regno finem attulit. Fuit Egypti per- ampla potentia, sed nullo in more eius prius so- licitudo. Quid Ethiopis? Quid Carthago? Quid Africa? Quid Ventus Reges? Nonne more manu- talota fluctibus, nunc secundum ventum vnus ad- meris videntur? Oculos circumflecte per hanc ciui- tatem. Quot conspicis mutationes? heri diui- tem vidisti cuius domus aquis implebatur, glo- ria & facultatum: quem hodie contrario flante cernis Paulone menditorem. Heri honore su- blatus exultauit, hodie pressus ignominia inge- miscit. Heri sanus & ita sanus vt salutem posse- videret videretur, de eius salute hodie phisici spem omnem abiciunt. Paulo ante effusus in gaudia, modo effusus in lacrymas, plaudus & dolores.*

Et

Et quodnam obsecro, cum D. Bern. epidem-
 cus exemplum, quoniam quod pax manibus ha-
 beamus de Christo. Redemptore nostro cum eam
 ita sit, quod illi debetur omnis honor & glo-
 ria, diuinaque acclamatio, quae perpetuum in eo
 sedem habere debere videbatur: in momento
 temporis tantam stupens mutationem, ut quem
 hodie gloria & honore gaudebat exaltatum, con-
 fessum illum lugens viliissimis affectum oppro-
 briis. Hodie recipitur intratque cum triumpho
 ciuitatem regnaturus: confessum cum ignomi-
 nia educitur crucifigendus. Hodie ciues velles
 sibi detrahunt, ut illis ingressum eius honorati
 illud suum detrahunt, quo mortem illius tan-
 to reddant infamitatem. Hodie canora voce au-
 dit acclamantes. *Beatus qui venit:* & statim
 iudis illum ut maledictum proclamari & po-
 puli seductorem, idque in vna eademque heb-
 domada, in vna eademque ciuitate, ab vno eodem-
 que populo. Non sic canis loquentem Bernard.
 D. Bern. *Quis ergo sperare iam debeat in incerto gloria
 temporalis, cum videat in ipso quoque qui pecca-
 rata cum non fecit, creatorem temporum & conditorem
 temporum, post exaltationem tantam nihilomi-
 ni humilationem sequi? In eadem enim ciuitate,
 a plus iudis, & eodem tempore, nunc quidem
 processioni gloria, & diuini laudibus honora-
 tum: postmodum vero interrogatus consummatus &
 tormento, cui solentis deputatus est. Hic est tran-
 sitionis sui latius, hic transitus gloria temporalis.
 Perpende, gratia, quam prudentem ex his pra-
 cauis elicit conclusionem. *Quis ergo sperare de-
 beat, &c.* Vides ipsum Dei filium, qui in mundo
 vixit cum in sua potestate manumque habeat
 omnia, sique ipsa diuina omnipotentia in pro-
 pria sua ciuitate proprio populo, eademque gen-
 te quam ut in suam elegerat, vna eademque
 septimana, qualiter de die ad alterum illi muta-
 tur gloria in opprobrium, laus in vituperium,
 honor in ignominiam, flores in spinas, festiuitas
 ingressus in tristes egressus, maiestas regis glo-
 riosa in crucem mactatoris abiectissima. Quis
 hic igitur spem suam collocet, fidatque tali glo-
 ria, tali gaudio, tali prosperitati, honori tali &
 maiestati? *Quis ergo sperare iam debeat in incerto
 gloria temporalis, &c.* Quid speras Certe diues
 in operibus tuis quas tibi mundus ad ortu so-
 lis eripiet, tibi funerals amiculo eiciet pauper-
 rum? Quid sanitati fidis quam ventus aut
 aequae calix tibi auferet inopinatus? Quid tibi co-
 placet in nigri nominis vmbra & gloria qua
 te mundus extulit: cras etenim ex illa te deiciet
 & in sepulchrum mortemque praecipitabit. Quid*

scemina totius impensis studium ornando cor-
 poris: nam ad vnam capitis reflectionem, illam
 tibi tempus depradabitur: & mundum, quem
 hodie gaudeas habere praecorem, mane patieris
 contemptorem & ut tuum non videat vultum
 pulvere conspersum, sumis a te auerret? Quid ti-
 bi blanditis adulescenti nobilissimo & de orna-
 mentis quae mundus tanti facit tibi laus ap-
 plaudis: equidem forte hac nocte cales te mu-
 dus proteret soque exterminabit, vbi vermium
 esca computrescas.
 Quam insipiens esset ille nauclerus, qui an-
 choras paleae sibi suberi iniiceret maris fluctibus
 supernatanti quod ille ventus, qui hodie hac
 adiecit, cras inde, reiciet ut amplius non ap-
 pareat. Optime mouit nos Apostolus. *Na-
 mo vos seducat inanibus, verbis:* & rationibus
 nullo fundamento solidis. Non ait caueat ne
 vos mundus seducat, sed caueat ne vos ipsos se-
 ducatis: nec enim mundus nos circumuenit
 quatinusquidem nullus aperitus suis offen-
 dat mutationes ipsis ventis inconstanter,
 & gloriam ipso fumo leuiorem, phantaf-
 matibus ipsas suas oper minus ipsis nocturnis
 veras, & suam sanitatem ipso vito fragilio-
 rem. Quotidie hoc nostris oculis clarissime
 demonstrat & publice omni detrahitur laus,
 confirmat, quod quem hodie honorat, cras
 aspernetur: quem heri extulit, hodie deprimat,
 quem hodie magnificat, cras vilificat, & quem
 hodie magna sustinet estimatione, statim ma-
 iori repellat degradatione. Exemplum sume in
 Christo: nam idcirco simul spectanda offerunt
 & gloria processions, & illius poena passionis,
 illa ingressum parat huic processio passionis.
 Insuper & vobis suo praesertim exemplo in-
 quit D. Bern. Sicut enim ille vnum alteri con-
 iunxit, & quando se gloria, maiestate, & laudi-
 bus huius diei cernit constipatum, & ab omni
 mundo magis circumiectu n. suos fixis defigie
 oculos in illud quod breui se videbit honore:
 hoc, & gloria extutum angustiis pressum morta-
 libus, ignominis & doloribus affictum, in cruce
 morientem acrioribus multo doloribus, quam
 praeterita fuit gloria: quem insuper statim altero
 mane maiori fastidio despicerent illi ipsi, qui
 hodie festiuit illum excipiunt applausu, toto il-
 li serga mundo vestente, ut non inueniat ad
 quem se conuertat corpus suum animamque
 commendaturus, nisi ad Patrem caelestem, ita
 tu quoque quando te videris diuitis, prosperi-
 tate, honore, nominis estimatione, mundi-
 que reuerentia praecelsiorem, tanto oculos

Epist. 1. 2

Epist. 1. 2

Epist. 1. 2

Epist. 1. 2

tuos desigas attendis & consideres hae omnia potius duratura tamque breui tempore, ut fieri possit etiam hodie te iugeas afflictionibus & mortis angustiis oppressu, ubi mundus & quidquid ille tuque possides, te deseret patientem & expirantem: ut eum solummodo habeam nec alium iuuenias, tibi succurrentem, cuius manibus spiritum tuum animamque commendes. Utinam, utinam hae animo volueritis! Hoc est iuxta D. Bernard. Salomonis consilium. *In die bonorum fructus boni, & malam diem fructus. Ad mirabile plane consilium, quando prospera tibi ardet fortuna, hae fructus prosperitate, verum tamen tibi prospice: confellim enim hae euolabit. Legit Symachus (ut notat D. Hieron.) in die bono, esto in bono. aitem vero malum intueri. Et alio loco. Memento paupertatis, in abundantia. Hoc Christus hodie reipsa perficit.*

Eccles. 7. 15.
a. 10. c. 7.
Eccl. 18.

§. 3. Similiter, hae hebdomada dat principium maioribus Christi mysteriis, cum illa contineat adeo praclara, ut voluerit David quatenus oculos in illam contingeret sicut in throni eorum, in quo se Deum Regemque omnium maxima declaratant.

13. 9.
Rom. 1. 10.
1. 10. c. 7.
Eccl. 18.
1. 10. c. 7.
Eccl. 18.
1. 10. c. 7.
Eccl. 18.

Ratio praedicta (inquit Bern.) ob quam huius septimanae passioe Dominicae Ecclesia principium assignet diem festiuitatis & gaudij; hominibus feruit vulgaribus, & ut praedicta oculis euanantur corporis: sed sunt & aliae rationes sapientioribus & in quibus intellectus est illustrior, quae notant & apertius designant profunda Sacramenta quibus incipit occupari Ecclesia. Praeferuntur D. Bern. eorum aliquas, & nos duas solummodo perpendemus ad hae diuina mysteria intelligenda maxime conuenientes. Prima est: ut pateat optima operum Saluatoris nostri conuenientia. Est hae Septimana ea quae continet prodigia eius suprema & opera maxime admiranda, de quibus dixit Isaias, quod ea nec oculis viderit, nec auris audiverit, nec in cor hominis ascenderit: opera sunt hae, quae Prophetas diuina luce supra modum illustratos rapiunt in admiratione, de quibus vnus eorum dixit. *Considerant opera sua & extasi.* Hebdomada operum adeo praecellentium & mirabilium, expediat dare principium opere maxime stupendo omnium quae fecit, in quo se potentissimum, mirabilissimum, & supremum ostendit Dominum, ac ut omniquam

in vita sua tale quid patrauerit: etenim corpus tot magnalibus prodigiolum tanto requireret capite adornari. Nec hoc inuenit ab Ecclesia ita statutum: sequitur enim diuinum suum (ut ait Bernard.) qui idem praecedit: nam propius accedens Hierusalem, ut hae hebdomadae opera sua praecleariora perficeret, illi hoc ingressu velut quoddam praedidum dedit, & quidem merito, quia ut ante diximus, hoc supponendum est velut lapis fundamentalis, cui magnam illud innot adificium & nostrae redemptionis diuina structura, ut intelligamus, quoniam sit qui patitur. *Recogitate eum qui talem Hebrae sustinuit a peccatoribus aduersus semetipsum con- 12. 3. traditionem.* Sic nos hortatur Apoll. Cogitate & recogitate, semperque oculos refectite quotiescumque passionem Domini meditamini, pendentes quis sit hic qui tales sustinuit cruciatus, & tam horrendam a peccatoribus mortem intulit toleranti. *Recogitate eum.*

Opus; quo & in quo Christus euentiorum & certiorum dedit de sua persona confirmationem: quod nempe verus esset Deus, Rex supremus, caeli solique Dominus, auctor donorum gratiae, & largitor gloriae & opus hoc sicut tale, distincte, clareque reuelauit illud Regi & Prophetae David iam 2 mille annis, qui nos inuocauit, ut oculos in illud figeremus, & introitum hunc tantae gloriae & triumpho celebrem attenti consideremus, in psalmo illo, si verbis largi ac miteris multo largioer: nam ex opinione S5. Patrum ad litteram Joquirur de Christo Redemptore nostro, quod confirmat D. August. ex praefixo illi titulo, in D. Avo. *Psalm. 67.* hic psalmus dirigitur in suam eiusque dedicatione: quod si velimus scire quis iste sit finis (inquit ille) iam nobis illum exposuit D. Paul. *1. Cor. 15. 24.* Quod autem possimam de Christo celebrat, eius sunt trophae & gloriae: & ita se capere ostendit D. Paul. quau- *Rom. 10. 4.* doquidem triumphalem ascensionis eius gloriam deseripserit huius psalmi vericulum assumit. *Ascendit in altum, cepit captiuitatem.* Et quam *Psalm. 67.* nis omnes Christi triumphi tanta fuerint excel- *1. Cor. 15. 24.* lenti indigues, ut in illis euidenter personae suae declarauerit magnitudinem, quod verus esset Deus: porro potissimum dicit illos fuisse quos in ingressibus fecit ciuitatum: nam in illis moris est triumphatoribus triumphos suos & gloriae magnificentias exponere & iactare solentibus: prouide in illos, quos maximus ille Dominus fecit, ait David, precium oculis suos conuocant illi, qui illos ad hoc *Psalm. 67.* con-